

ARYBINIS Rokiškis

APSKRITYS ĮVYKDYSIOS PARUOŠŲ PLANĄ

Vis naujos Lietuvos apskri- tys raportuoja apie paruošų pla- no įvykdymą. Rugsėjo mėn. 14 d. planą įvykdė Telsių, Pas- valio, Jurbarko ir Šakių apskri- čių kolektyviniai, tarybiniai bei darbo valstiečių ūkiai. Valstybi- nių grūdų paruošų planą įvykdė taip pat Klaipėdos tresto tary- biniai ūkiai.

Gyvo pritarimo susilaukė Šiaulių apskrities kolūkių pa- vyzdys — statyti valstybei grū- dus viršum plano. Dešimtis to- nų grūdų viršum plano pristatė Pagėgių, Klaipėdos, Joniškių, Vilniaus ir kitų apskričių kol- ūkiai.

(ELTA).

(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

109 (718) | 1949 m. rugsėjo 17 d. | Kaina 20 kp.

ARTIMIAUSIU LAIKU PILNAI ĮVYKDYTI GRŪDŲ PARUOŠŲ PLANĄ

riimtųjų įsipareigojimų val- sės garbingas ir savalaikis įvyk- dymas — kiekvieno kol- ūkio, tarybinio ūkio, individu- alios valstiečio ūkio svarbiau- sio šventos priesaikos. Tarybinė- tybė kasdien rūpinasi žemės ūkio spartesniu pakilimu, to produktų gausumo sąly- sudarymu šalies gyventoi- sams ir žaliavos — pramonėi- sams dirbantiesiems Tarybų žia teikia didelę kūrybinę au- gimą. Kaimas nuolat gauna augantį naujų mašinų skai- čių.

Miesto dirbantieji žemės ūkio, lygiagrečiai su įvairiausio- žemės ūkio mašinomis gami- didelį kiekį atsargintų dalių toliams, pramoninių prekių, eralinių trašų. Valstybė kai- dirbantiesiems atleidžia veis- sės sekias, gyvulius. Moksli- ūkiai išveda naujas žemės ūkio kultūrų produktingas rūšis, jas gyvulų veisles, išranda- mas mašinas, žymiai paleng- vina kaimo dirbančiųjų pa- ra ir keliančius jų darbo ūmą. Visa tai ir prisideda to, kad kaimo dirbantieji o pirmacile pareiga teisingai o priimtųjų įsipareigojimų tybei garbingą įvykdymą.

Tuo metu, kai kasdien vis- jos respublikos apskritis ra- tuoja apie grūdų paruošų no įvykdymą, mūsų apskri- grūdų paruošų fronto gė- gal atsilieka. Pirmaujantis dų paruošose Juodupės vals- sės valstybinį planą yra įvyk- tiktai 70,7 proc. Gėdingai- kas uodegoje Panemunio, lntų, Aleksandravėlės ir Ra- gių valsčiai. Kame gi slypi- valsčių atsilikimo pagrindi- priežastys? Minimų valsčių- lovai užmiršta, kad greitai- sėkmingo grūdų paruošų pla- įvykdymo pagrindinė ir bū- salyga — grūdų kūlimo ir- žimo paspartinimas. Tuo- juo eilėje apylinkių grūdų- mas organizuotas nepatenki- nai. Yra atsitikimų, kuomet- dai guli klojimuose ir negai- mami į valstybinius punktus. os trūkumus būtina nedel- ti pašalinti. Būtina nedelsiant- krinti visų sudėtingųjų ir- linių kuliamaųjų mašinų dar- per išsą parą, prie grūdų- žimo būtina pritraukti visas- mas transporto priemones, ukiamąją jėgą. Visuose kol- osose būtina organizuoti veiks- gas transporto brigadas, ku- e turėtų dirbti geriausiai- ūkio žmonės.

ėkmingas grūdų paruošų- no įvykdymas priklauso žy- dalimi nuo to, kaip vals- partinės organizacijos, pro- andinininkai ir agitatoriai iš- s veiksmingą masinį — po- nį darbą kolūkiečių, kuliama- ūkio mašinistų ir visų kitų- ndirbystės darbuotojų tarpe- todo, kad atsiliekančių vals- vadovams jau seniai buvo- kas tai giliai įsisąmoninti, krinti, kad kaimo dirbantieji

suprastų grūdų paruošų ūkine ir politinę reikšmę, kad kiek- vienas kolūkietis, individualusis valstietis persisunktų aukšto ats- akingumo socialistinei Tėvynei- jausmu ir imtųsi visų veiksming- ū priemonių greitesniam grūdų- paruošų plano įvykdymui. To kaip tiksliai pasigendama- ypač Južintų ir Ragelių vals- čiuose. Operatyvaus vadovavim- o iš partinės organizacijos pu- sės nebuvimo pasekoje Južintų ir Ragelių valsčiuose nevisi ko- munistai ir komjaunuoliai, agi- tatoriai pastarosiose lemiamos- dienose yra ten, kur dirba kai- mo dirbantieji, kur sprendžia- mas deklaus likimas, — lauki- ninkystės brigadoje, klojime, transporto brigadoje, paruošų- punkte. LLKJS Južintų valsčiaus- k-to sekretorius drg. Kiselio- vas Steponas vietoje ope- ratyviai vadovavęs valsčiaus- komjaunuoliams grūdų paruošų- fronte, sąmoningai ven- gia šio darbo, beveik net neiš- vyksta į apylinkes, užsiminėja pašaliniais darbais Rokiškio- mieste ir pačiame grūdų paruošų- plano vykdymo įkarštyje iš- vyksta į Zarasus. Keisčiausia, kad LLKJS Rokiškio apskr. k-tas į tai nekreipia jokio dė- mesio. Partijos Južintų vals- čiaus k-to sekretorius drg. Ko- rotkovas šiuo atžvilgiu parodo- visišką savo bejėgiškumą, nesu- gebėdamas drg. Kiseliovo pa- traukti prie tvarkos. Ragelių- valsčiaus vykd. k-to pirmininko- pavaduotojas drg. Sarkauskas- taipogi pasišalino nuo aktyvaus- dalyvavimo grūdų paruošose. Tačiau tai, matyt, visiškai ne- jaudina partijos Ragelių vals- čiaus k-to sekretoriaus drg. Deksnio. Kas žalingiausia šiuo- se valsčiuose — tai teisingos- bolševikinės kritikos ir savikri- tikos vengimas, atsakingųjų- valsčiaus darbuotojų vengimas- išskirti esančius trūkumus, juos- kruopščiai apsvarstyti, numatyti- priemones jiems nedelsiant pa- šalinti. Čia dažnai užmirštama, kad agitatorius — kaimo dir- bančiųjų politinis vadovas ir- auklėtojas, todėl nuo jo reika- laujama ir turiningo pasikalbėji- mo su žmonėmis pravedimo ir- asmeniškio pavyzdžio darbe; agi- tatorius negali nepatebėti tų- stabdžių, kurie trukdo kūlimui, grūdų išvežimui. Agitatoriaus- pirmacile pareiga — vietoje priim- tų priemonių visiems trūkumams- pašalinti, padėti organizuoti- spartesnį grūdų kūlimą — išve- žimą.

Apskrities kaimo dirbantieji- grūdų paruošas vykdo kūrybin- go socialistinio lenktyniavimo- ženkle. Valsčių partinės ir tary- binės organizacijos savo ope- ratyvaus vadovavimo pagerinimu- privalo užtikrinti, kad mūsų ap- skritis, pirmaujanti respubliko- sės apskričių pavyzdžiu, arti- miausiu laiku taipogi raportuo- sų apie grūdų paruošų plano- garbingą įvykdymą.

Panemunyje, Aleksandravėlėje,

ŽIEMKENČIŲ SĖJOS PIRMŪNAI

150 Šiaulių apskrities kolūkių įvykdė valstybinį žiemkenčių sėjos planą. Visur sėja įvykdy- ta geriausiai agrotechnikos ter- minais, gerai įdirbtuose ir pa- tręštuose pūdyuose, veislinė-

mis sėklomis. Žemaitės vardo, „Gegučių“, „Gegužės Pirmo- sios“ ir kiti apskrities kolūkiai- toliau sėja žiemkenčius viršum- plano.

(ELTA).

DIDELĖ LIETUVIŠKOS TARYBINĖS MUZIKOS ŠVENTĖ

Nuo rugsėjo mėn. 9 d. iki 13 d. Vilniuje vyko lietuviškos tarybinės muzikos apžūra. Tai pirmoji apžūra iš 6 numatytų- šiais metais broliškose Pabaltijo ir Užkaukazės tarybinėse res- publikose.

Apžiūros metu buvo atlikta- daug stambių muzikos kūrinių — K. Galkausko, J. Juzelino ir J. Karoso simfonijos, Stalininės- premijos laureato J. Tallat — Kelpšos „Kantata apie Staliną“, A. Račiano oratorija „Tarybų- Lietuva“, Stalininės premijos- laureato B. Dvariono koncertas- smuikui ir orkestrui, J. Pakal- nio baletas „Sužadėtinė“, J. Šve- do rapsodija liaudies instrumen-

tų orkestrui ir apie 50 kitų mu- zikos kūrinių.

Apžiūra sukėlė didelį respub- likos darbo žmonių susidomėji- mą ir parodė spartų lietuviškos- tarybinės muzikos augimą.

Rugsėjo mėn. 14 d. Vilniu- je, Lietuvos TSR valstybinės- konservatorijos salėje, įvyko- respublikos kompozitorių kon- ferencija, skirta lietuvių tarybi- nės muzikos apžiūros rezulta- tams apsvarstyti. Konferencijos- darbe dalyvavo Maskvos, Le- ningrado ir Pabaltijo respublikų- kompozitoriai bei muzikos žino- viai, specialiai atvykustieji li- etuviškos tarybinės muzikos- apžiūra.

(ELTA).

Pirmūnų pavyzdžiu spartinti grūdų paruošų vykdymą!

KOLŪKIŲ ĮVYKDYSIOS METINĮ GRŪDŲ PRISTATYMO VALSTYBEI PLANĄ,

Garbės Lenta

ROKIŠKIO VALSČIUS

„Pergalės“ kolūkis (pirmininkas drg. Gru- nevas).

„Socializmo keliu“ kolūkis (pirmininkas drg. Kastanauskas).

JUODUPĖS VALSČIUS

„Armonių“ kolūkis (pirmininkas drg. Čiu- čelis).

„Aušros“ kolūkis (pirmininkas drg. Saullis).

„Galybės“ kolūkis (pirmininkas drg. Tubelis).

„Neries“ kolūkis (pirmininkas drg. Pava- rotnikas).

„Ryto“ kolūkis (pirmininkas drg. Skruodys).

„Tikrojo kelio“ kolūkis (pirmininkas drg. Kanopa).

„Vienybės“ kolūkis (pirmininkas drg. Gru- nevas).

„Žagrės“ kolūkis (pirmininkas drg. Juodelis).

GRŪDAI — VALSTYBEI

Pirmąją apskirtyje grūdų- statyme valstybei Juodupės- valsčius jau turi atsiekti meti- nio plano vykdyme virš 70- proc. Nedaug nuo šio šio vals- čiaus atsilieka ir Rokiškio vals- čius. Tačiau tai nereiškia, kad- ikišioline grūdų statymo valsty- bei eiga šiuose valsčiuose jau- galima pasitenkinti. Būtina pa- sekti pirmaujantių respublikos- apskričių ir valsčių pavyzdžiu, nedelsiant imtis veiksmingų- priemonių metiniam grūdų pa- ruošų plano įvykdymui arti- miausiomis dienomis. Tuo la- blaui šiuo reikalu būtina susirū- pinti atsiliekančiuose valsčiuose, ypač

Južintuose, Kamajuose ir Pandėlyje,

kurie žymiai atsilieka nuo pir- maujančių apskirtyje valsčių. Taip, pav., Panemunio vals- čius iki šiol teturi įvykdes vos- tik 52,5 proc. metinio plano.

Valsčių partinės ir tarybinės- organizacijos, esant giedriam- orui, turi ypatingą dėmesį kreip- ti į kūlimo darbų spartų prave- dimą, tiesiog iš kūlimo vietų- organizuoti raudonąsias gurguo- les su grūdais valstybei, vesti- sistemingą ir teisingą grūdų- prievolinkų kontrolę.

Visas jėgas metiniam grūdų- paruošų plano įvykdymui arti- miausiu laiku!

Panemunyje, Aleksandravėlėje,

RUMUNIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS PIRMASIS PENKMEČIO PLANAS BUKARĖŠTAS, rugsėjo mėn. 16 d. (TASS). Paskelbtas Ru- munijos liaudies respublikos- pirmasis perspektyvinis penk- mečio planas. Šis planas atve- ria rumunų tautai didingas ga- limybes. 1955 metais Rumuni- ja gamins 1 milijoną tonų- ketaus ir 1.250.000 tonų pieno, tuo metu kai prieš karą Rumu- nija gamindavo per metus ne- daugiau kaip 50.000 tonų- ketaus ir 100.000 tonų pieno. Anglies iškasimas Rumunijoje, palyginti su prieškariniu laiku, padidės 4 kartus, kokso gamy- ba — 8 — 10 kartų. Mašinų- gamyba per penkmečio laiką- padidės dvigubai. Penkmečio- pabaigoje Rumunija gamins 6000 traktorių per metus. 1955 m. pabaigoje Rumunijos žemės- ūkis turės 25.000 traktorių. Per penkmečio laikotarpį Ru- munijoje bus pastatyta eilė- naujų hidroelektrinių, kurių- bendras pajėgumas viršys du- milijonus kilovatų. Penkmečio- pabaigoje elektrą turės kiekvie- nas Rumunijos kaimas, tuo me- tu kai senojoje Rumunijoje- elektra naudojosi ne daugiau- kaip 6 proc. visų šalies gyven- tojų.

(ELTA).

LENKIJOS ŽEMĖS ŪKIO MECHANIZACIJA

VARSŪVA, rugsėjo mėn. 15 d. (TASS). Mižinišką vaidmenį- vystant Lenkijos žemės ūkį vai- dina kooperatintai mašinų cen- trai. Šių metų rudens sėjoje da- lyvauja 2.700 mašinų centrų ir- apie 4000 valsčių filialų. Šiais- metais Lenkijos laukuose dirba 2400 traktorių. Palyginti su pra-ėjusiais metais jų skaičius pa- didėjo dvigubai.

Prieš karą Lenkijos pramonė- visiškai negamino žemės ūkio- mašinų. Dabar šalies fabriakai- pradėjo masiškai gaminti sėja- mąsias, kultivatorius, kertamą- sias, bulvių kasamąsias mašinas.

(ELTA).

BORTKEVIČIAUS METODU BUDAPĖŠTAS, rugsėjo mėn.

14 d. (TASS). Budapėšto- traktorių gamykloje „Hofer“ įvy- ko gamybinė konferencija, skir- ta metalo spartiojo plovimo- pritaikymui Vengrijoje pagal- tarybinio tektintojo — spartuo- lio Bortkevičiaus metodą. Kon- ferencijos darbe dalyvavo Dje- ro vagonų gamyklos „Gane“, traktorių gamyklos „Hofer“ ir- eilės kitų šalies įmonių prieša- kiniai tektintojai.

Traktorių gamyklos tektintojas- Lajošas Orošas papasakojo- konferencijos dalyviams, kaip- jis įsisavina Bortkevičiaus me- todą. Tekintojas Orošas jau- pasiekė žymų metalo plovimo- spartos pakilimą.

Šiuo metu šalies įmonėse- prasidėjo tektintojų — spartuo- lių lenktyniavimas. Vagonų- gamykloje „Gano“ sukurta kom- plexinė metalo spartaus piovimo- brigada.

(ELTA).

Kaimo agitatorius - partinės organizacijos kovingas padėjėjas

Kova dėl savalaikio ir sėkmingo grūdų paruošimo įvykdymo apskrityje dar kartą ryškiai parodė, kad kaimo agitatorius yra partinės organizacijos kovingas padėjėjas pravedant veiksmingą ir našų masinį — politinį darbą kaime. Apskrityje yra daug sumanių ir ryžtingų agitatorių, turinčių vertingą darbo patyrimą bolševikinės agitacijos praktikoje. Valsčių partinės organizacijos mobilizavo visus juos kovai dėl duonos, dėl grūdų paruošimo įvykdymo — svarbiausiojo valstybinio uždavinio įvykdymo.

Veiksmingos agitacijos sektinius pavyzdžius parodo Obelių, Rokiškio ir Pandėlio valsčių agitatoriai. Dauguma šių valsčių kolūkių pavyzdžiai pravedė pavasario sėją, išaugino ir nuėmė gausų derlių, laiku įvykdė grūdų paruošimo valstybinį planą, jau baigia atlikti žiemkenčių sėją. Be abejo, kad žymus vaidmuo šiose kolūkių gamybinėse pergalėse priklausė ir agitatoriams. Šių žodžių išryškinti pateiksime keletą pavyzdžių iš Obelių valsčiaus agitatorių veiklos. Sumanių agitatorių tarpe čia yra nemaža kolūkių pirmininkų, brigadierų, kolūkiečių-pirmūnų. Didelį ir pelnytą autoritetą čia savo pravedamuoju turinumu darbu įsigijo agitatoriai kolūkiečiai Janulionis, Markovas, mokytojas Kiselevičius, Jeremiejevas, Mikalkėnas. Šie agitatoriai operatyviai vadovauja kolūkiečių socialistiniam lenktynavimui dėl grūdų paruošimo plano savalaikio įvykdymo ir žymaus viršijimo. Visą savo pravedamą darbą agitatoriai nukreipė kovos dėl grūdų paruošimo įvykdymo kryptimi. Kaip šie agitatoriai kovoja dėl duonos, kaip jie mobilizuoja kolūkiečius pirmaisiai savo priesaikai sėkmingai įvykdyti? Tai galima pastebėti iš agitatoriaus Jeremiejevo darbo pavyzdžio. Agitatorius Jeremiejevas pritvirtintas prie Mickevičiaus — Kapsuko vardo kolūkio. Agitatorius dažnai praveda pasikalbėjimus netarpiškai brigadose, grandyse, padeda

leisti „kovos lapelius“, kuriuose teisingai kritikuojama tos grandys arba pavieniai kolūkiečiai, kurie parodo atsilikimą darbe, neįvykdo dienos uždavimų. Agitatorius kasdien praneša kolūkiečiams apie brigadų, grandžių, pavienių kolūkiečių socialistinio lenktynavimo rezultatus, plačiai ir įdomiai pasakoja apie geriausiųjų kolūkiečių — pirmūnų darbo metodus. Agitatorius padėjo organizuoti visose kolūkių brigadose nenutraukiamą kilmą. Agitatorius Janulionis — „Gegužės Pirmosios“ kolūkio pirmininkas. Nežiūrint didelio darbo, laukiančio Janulionio kaip kolūkio vadovo, jisai randa kasdien atspėjamo laiko pravedti pasikalbėjimus su kolūkiečiais, paskaityti jiems aktualiausias straipsnius iš laikraščių. Pagirtina, kad Obelių valsčiuje grūdų paruošimo fronte plačiai pritaikoma viena iš masinio — politinio darbo formų — raudonųjų gurguolių organizavimas. Šioji forma vis labiau pritaikoma visose apylinkėse.

Kame gi slypi Obelių valsčiaus agitatorių pravedamosios agitacijos veiksmingumo ir kovingumo priežastis? Be abejo, kad visų pirmaisiai valsčiaus partinės organizacijos operatyviai vadovavime agitatorių darbai, šio darbo nuolatiniame kontroleje. Agitatoriai čia nuolat instruktuojami, aprūpinami turinimu ir aktualia medžiaga pasikalbėjimams pravedti. Geriausiųjų agitatorių darbo patyrimas skleidžiamas tarp visų valsčiaus agitatorių.

Ten, kur jaučiamas partinės organizacijos operatyvus ir teisingas vadovavimas agitatoriams, ten ir agitatorių pravedamų pasikalbėjimų kokybė yra žymiai aukštesnė. Agitatoriaus pasakojimas yra persunktas faktais ir įtikinančiais pavyzdžiais iš kolūkių gyvenimo, jo agitacinis darbas yra gyvas, lankstus, operatyvus. Būdingas agitatoriaus darbo požymis — vengti formalizmo, šablono,

skambių, tuščių ir nieko konkrečiau nepasakančių irazių, trafareto, visuomet ir visur rodyti kurybinę iniciatyvą.

Juodupės, Rokiškio, Pandėlio ir kitų valsčių partinės organizacijos taipogi agitatorių darbą sumaniai nukreipia kovai dėl pastarojo meto aktualiausių uždavinių įvykdymo, dėl socialistinio kaimo tolesnio pakilimo, suklestėjimo, dėl kolektyvinio kaimo kultūrinio pakėlimo. Štai kodėl šiuose valsčiuose dauguma agitatorių tapo tikrais kolūkių valsčių masių organizatoriais, parodė savo kovingumą.

Visiškai priešinga padėtis yra Ragelių, Panemunėlio, Južintų valsčiuose, gedimai atsiliekantiuose grūdų paruošimo fronte. Negali būti jokios abejonės, kad neleistini grūdų paruošimo įvykdymo lėti tempai šiuose valsčiuose žymia dalimi išaiškinami kaip tikrai politinės agitacijos kaimo dirbančiųjų tarpe susilpnėjimu. Reikiamu operatyviai vadovavimu agitatoriams nebuvimo pasėkoje daugelis kaimo agitatorių virš paminėtuose atsiliekantiuose valsčiuose neišsavinavo dar grūdų paruošimo politinės reikšmės, nesugebėjo išplėsti kovos dėl duonos, mobilizuoti kaimo dirbančiųjų greitesniam grūdų paruošimo valstybinio plano įvykdymui.

Valsčių partinės organizacijos ir kaimo agitatoriai turi visas sąlygas ir būtinas priemones politinei agitacijai kaime išplėsti. Apskrities partinė organizacija grūdų paruošimo fronte jau sukauptė vertingą patyrimą pritaikant įvairias veiksmingas politinės agitacijos formas. Atsiliekantių grūdų paruošimo valsčių partinės organizacijos savo vadovavimu ir nuolatine parama privalo užtikrinti, kad agitatoriai plačiai ir sumaniai panaudotų politinės agitacijos kaime visas veiksmingas formas ir priemones, kas leis artimiausiu laiku garbingai įvykdyti svarbiausiąjį valstybinį uždavinį — grūdų paruošimą.

V. Markauskas

KRASNODARO KRAŠTAS. Slavjanskio rajono „Raudonojo Tamneco“ kolūkyje mechanizuotas grūdų valymas. Mechanizuoto darbo pritaikymas leidžia 20 kolūkiečių skirti kitiems darbam.

Nuotraukoje: kolūkių mechanizuotame klojime.
Foto A. Fatejevo
TASS'o spaudos klizė

Baltarusijos TSR kai kurie kolūkiai auginą šakuotus kviečius. Jų sėklas atsiuntė Stalininės premijos laureatas akademikas T. S. Lysenko.

Nuotraukoje: Mlotodečnenskios srities Stalino vardo kolūkio grandininkė komjaunuoletė A. Kadisevskaja šakuotųjų kviečių skylyje.

Foto V. Luptiko.
TASS'o spaudos klizė

PROFSĄJUNGŲ — KOMJAUNIMO KROSUI BESIARTINANT

Netrukus prasidės profsąjungų — komjaunimo krosas, kada tūkstančiai jaunuolių išeis į varžybas dėl savo kolūkio, valsčiaus bei apskrities garbės. Profsąjungų — komjaunimo krosas duoda progą masiniai įtraukti jaunimą į sportinį bei fizinio lavinimosi darbą.

Pirminės komjaunimo organizacijos, artėjant šiai didelei sporto šventei, turi pravedti kartu su sporto kolektyvų pirmininkais platų aiškinamąjį darbą apie kroso reikšmę, nedelsiant turi pradėti krosui pasiruošimo treniruotes. Kroso treniruotės turi būti pravedtos 6—8 kartus prieš dalyvaujant kroso varžybose. Negalima daleisti, kad nepasiruošusios komandos dalyvautų krose.

Nemažą reikšmę kroso pravedime turi ir distancijų, startų

bei finišų paruošimas. Taip pat iš anksto turi būti pasirūpinta tinkamu teisėjų kadru sudarymu. Teisėjais gali būti instruktoriai — visuomenininkai bei gerai išsilavinę, susipažinę su kroso nuostatais asmenys.

Siekiant neprileisti prie kroso fiziniai nesveikų jaunuolių, reikia organizuoti kroso dalyvių sveikatos patikrinimą.

Komjaunimo valsčių komitetai turi padėti ir kontroliuoti pirminių komjaunimo organizacijų pasiruošimą krosui ir jo pravedimą, organizuoti tarpkomandines varžybas ir geriausias rinkines pasiūti į apskrities varžybas.

VL. KISELIOVAS,
LLKJS Rokiškio apskr. k-to karinio ir sporto skyriaus vedėjas

Vlėtoj sieninės spaudos apžvalgos

Vykdam pastorojo meto svarbius nutarimus

Južintų valsčiaus komjauniočiai iš praktiško patyrimo žino, kad vykdam TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimus dėl trimečio plano gyvulininkystei išvystyti ir kovojant dėl kolektyvinių ūkių stiprinimo, didžiulį vaidmenį atlieka sieninė spauda — aštrus ginklas, kuris daug padeda pertvarkant mūsų žemės ūkį socialistiniais pagrindais.

Sieninės spaudos reikšmę gerai supranta LLKJS Južintų valsčiaus k-to nariai. Jų leidžiamas sienlaikraštis „Socializmo kelis“ įgauna vis kovingesnį, aštresnį pobūdį.

Straipsnyje „Komjaunimo uždaviniai“ drg. Kiseliovas rašo: „Pertvarkant mūsų valsčiaus žemės ūkį socialistiniais pagrindais, didi jėga yra kaimo komjaunimas. Ellė mūsų komjauniočiai aktyviai prisidėjo prie kolektyvinių ūkių stiprinimo. Tačiau kai kurie komjauniočiai pamiršo pirminės organizacijos tiesioginius uždavinius — rodyti socialistinio darbo pavyzdį.“

Štai „Paryžiaus Komunos“ pirminės komjaunimo organizacijos narė Leitonaitė Stasė vie-

toj to, kad rodyti darbe pavyzdį kitiems, sąmoningai šalinas nuo jo.

Negeresnė padėtis ir Margėnų pirminėje komjaunimo organizacijoje, kuri visiškai atitruko nuo kolūkio nesąjunginio jaunimo.

Draugai, mes turime kaip tik didelį dėmesį skirti nesąjunginiam jaunimui. Mes turime vesti aiškinamąjį darbą kolektyviniuose ūkiuose, organizuoti prie žemės ūkio artelių meninės saviveiklos būrelius, sportuojančio jaunimo sekijas ir kt.“

Kaip matome, LLKJS Južintų valsčiaus k-to nariai teisingai supranta sienlaikraščio paskirtį ir apie jį stengiasi suburti kuo didesnę aktyvą. Valsčiaus komjauniočiai nesnaudžia. Jie propaguoja kolektyvizaciją, aiškina nesąjunginiam jaunimui Šlovinojo Lenino komjaunimo uždavinius ir t. t.

Aišku, jog toks komjaunimo aktyvo darbas nėra bevaisis. Per poros mėnesių laikotarpį „Paryžiaus Komunos“ ir „Raudonosios salos“ kolektyviniuose ūkiuose jau sukurtos pirminės komjaunimo organizacijos.

TARYBINĖ AGROBIOLOGIJA-GALINGAS ĮRANKIS SOCIALISTINIAM ŽEMĖS ŪKIUI KELTI

Tarybinė agrobiologija savo laimėjimais toli pralenkė agrobiologijos mokslą buržuazinėse valstybėse. Pažangiausiajai pasaulyje tarybinei agrobiologijai pagrindus davė garsiausias 20-jo amžiaus rusų biologas Mičiurinas. Toliau Mičiurino agrobiologijos mokslą vystė augalininkystės srities akademikai Viljamas ir Lysenko, o gyvulininkystės sritį — akademikas Ivanovas. Jiems vadovaujant tarybinės agrobiologijos mokslą vystė ir šimtai kitų mokslininkų.

MIČIURINO AGROBIOLOGIJOS MOKSLO PAGRINDAI

Kiekvienas organizmas, tiek augalai, tiek ir gyvuliai turi prigimtą savybę paveldėti tėvų turimas savybes.

Mičiurinas teoriškai pagrindė ir praktiškai įrodė, kad paveldėjimo savybė tvirta yra tiktaiose pat sąlygose, kuriose organizmas, t. y. ta augalų ar gyvulių veislė atsirado. Jeigu pakęisti augalo ir gyvulio augimo sąlygas (klimata, dirva, maistas ir t. t.) tai ir augalo bei gyvu-

J. KRISČIŪNAS,
Lietuvos TSR Mokslų Akademijos tikrasis narys

lio savybės pasikeis. Jeigu šiuose naujose sąlygose augalas ar gyvulys augo daug metų, užaugs daug jo kartų, tai augalo ir gyvulio naujos savybės įsitvirtins ir pasidarys taip pat prigimtomis, kaip ir kitos senos savybės.

Šiuos biologijos dėsnius Mičiurinas patvirtino tūkstančiais pavyzdžių su vaismedžiais ir vaiskrūmiais. Vartodamas šiuos biologijos dėsnius, akademikas Mičiurinas išaugino daugiau kaip 300 naujų vaismedžių ir vaiskrūmių veislių. Naujosios Mičiurino veislės praplėtė sodininkystės ribas į šiaurę ir rytus. Ten, kur seniau apie vaismedžių auginimą ir nesvajotojo, dabar jų esama tūkstančių hektarų.

AKADEMIKO LYSENKO DARBAI

Dėdamas pagrindan akademi-

nius, akademikas Lysenko nurodė, kaip pagreitintais būdais galima išauginti augalų veisles kaip greičiau pakelti augalų derlingumą.

Akademikas Lysenko išaiškino augalų vystymosi dėsnius, išaiškino priežastis skirtum tarp žieminių ir vasarinių javų. Jisai praktiškai parodė, kaip žieminius javus galima paversti vasariniais ir atvirkščiai, kaip vasarinių javų galima padaryti žieminius.

Pasirodė, kad paverčiant žieminius vasariniais arba vasarinius žieminiiais, gaunami augalai su naujomis savybėmis, t. y. gaunamos naujos veislės tvirtai paveldimomis savybėmis. Pavyzdžiui, vasarinius kviečius paverčiant žieminiiais, gaunama nauja žieminių kviečių veislė, kuri pakęciausias šilumą žiemas. Paverčiant žiemga kviečių veislę vasariniais, gaunama nauja vasarinių kviečių veislė, kuri atspari sausosioms kęciais.

Akademikas Lysenko išaugino, kad augalų augimo nesustabdomą dalį galima atkurti

„Kovotojų dainos“

Valstybinė grožinės literatūros leidykla leidžia „Masinės bibliotekos“ knygų seriją, skirtą plačiosioms skaitytojų masėms. Todėl visiškai suprantama, kad į šią knygų seriją įeina žinomiausių lietuvių ir kitų tarybinio rašytojų populiariausi kūriniai.

Viena iš „Masinės bibliotekos“ serijos knygų yra Antano Jonyno „Kovotojų dainos“. Knyguteje surinkti 1946–1949 m. m. laikotarpio poeto eilėraščiai. Knygutes turinys — aktualus, idėjiškas ir gyvenimiškas, atspindįs darbo liaudies pastangas atstatyti sugriautą kraštą ūki, meilę Tėvynei, didžiajam Stalinui ir kt.

Autorius puikiais vaizdais nupiešia darbo žmonių gyvenimą tarybinėje santvarkoje, parodo, kokia šviesi saulė švystelėjo pro seno gyvenimo rūbus, kada tarybinė valdžia išdalino dvaro žemės, pakėlė naujakurių laimei velėną, atnešė pastatintą gyvenimą, laisvę, kolektyvizacijos kelias suteikė laimę darbo žmonėms. Šiuos vaizdus autorius parodo eilėraščiuose „Mūsų kaimas“, „Pavasaraštant“, „Šienapūtės naktį“, „Lietuvos artoji spalvis“ ir kt.

Jonynas nepamiršo ir darbo moters. Jai knyguteje skirta nemaža vietos. Eilėraščiai „Liaudies moterys“, „Karžygė“ ir kt. yra gyvenimo trupinėliai, rodą darbo moterų socialinę skurdą buržuazinėje Lietuvoje ir jų didingą kovą už šviesų gyvenimą.

Eilėraštyje „Rudenėlis“ autorius piešia darbo žmonių pasiaukojimą, meilę Tėvynei. Jame skamba šviesi ir tikra tarybinio gyvenimo gaida:

„Mes apsisėm visą šalį, —
Mūsų žemė sužaliuos.
Pasitiksime brangų Spalį
Su gurguolėmis keliuos“.

Daug vietos knyguteje skiriama kolektyviniams judėjimui, nauju, socialistiniu žemdirbystės keliu einantiems valstiečiams.

Autorius sveikina draugus, stojančius į komjaunimą, parododavo juo didingumą:

„Netelpa džiangsmas krūtinėj, —
Pergalės Jausmas brangus...
Tu komjaunuolė! Tu — naujas
Mūsų laimėtas žmogus“.

(„Sveikinimas stojančiai komjaunimui“).

Jonynas daugeliu savo eilėraščių posmų, lyg kūju, kerta smūgi liaudies išgamoms — lietuviškiems nacionalistams ir svyruojantiems, žvilgčiojantiems atgal. Eilėrašty „Salin nuo kelio“ autorius pasako:

„Būdėki, liaudie! Juos šalin nuo
[kelio!
Kad netrukdytų žengtį mums
[pirmyn.
Tegul ramybė gaubia kalną
[žalia,
Tegul vaikai nekrūpčioja nak-
[tim!“

Stipriai ir jausmingai nuskamba autoriaus žodžiai apie Spalį, Gegužės Pirmąją, Tarybinę artileriją.

Knygos gale esančiame giliai lyriškame eilėraštyje „Tėvynei“ poetas išreiškia savo meilę Tėvynei:

„Aš pats juk vilkau šito jungo
[dalelę
Ant kūdikio, vaiko, jaunuolio
[pečių...
Už tai taip myliu tavo naująjį
[kelį,
Už tai praeties nekenčiu“.

Gale knygutės duota keletas žodžių apie autorių.

Kaip ir visuose Jonyno eilėraščiuose, taip ir čia pasireiškia būdingi autorii idėjiški užmojai, stiprus socialiniai vaizdai.

Ši Antano Jonyno knyga turėtų užimti svarbią vietą mūsų skaitytojų bibliotekėlose ir tapti kuo plačiau skaitoma.

A. Kutasakas

REIKALINGA ATREMONTUOTI TILTĄ

Kamajų miestelyje per Selekšnos upę randasi tiltas, tačiau jis yra gana blogame stovyje. Tiltą grindinys yra smarkiai aplužęs, dėl ko važiuoti yra pavojinga, nes gali įvykti nelaimingi atsitikimai. Ir nors remontui medžiagos yra, tačiau nei vietos vykdomasis komitetas, nei kelių meistras drg. Dilyns nesirūpina praveisti tilto re-

montą. Esant blogam tilto stovyje, valstiečiai yra priversti važiuoti tiesiog per pačią upę. Tiltą atremontavimu rimtai privalo susirūpinti kelių meistras drg. Dilyns ir valsčiaus vykd. komiteto vadovai, nes tai — svarbus reikalas, kurio uždelsti negalima.

B. Beržinskas

Iš nepaskelbtų laišku redakcijai

Redakcijoje gautame laiške rašoma, kad blogai dirba pirminės DOSARM'o organizacijos, esančios Pandėlio siesto gamybos įmonėje ir vietos batusiuvių artelėje. Tikriausiai sakant, jos iš viso beveik nieko nedirba. Panaši padėtis randasi ir LLKJS Pandėlio valsčiaus k-to pirminėje DOSARM'o organizacijoje.

Redakcija šiuo reikalu už-

klaušė DOSARM'o apskrities komiteto pirmininką drg. Navagoviciną, kuris patvirtino blogą minėtų pirminių darbą ir pranešė, kad, siekiant pagerinti jų darbą, vietoje buvo praveistas šių pirminių narių susirinkimas, apsvaistytas darbo trūkumai ir numatytos priemonės jų pašalinimui. Buvo atgaivinta motociklistų, radijo ir kitų ratelių veikla.

Tuo metu, kai dauguma juodupės valsč. kolūkio „Aušros“ valstiečių sąjūdinat dirba artelės laukuose, kolūkiečiai Lutovinas Sergiejus parodo nedraudingumą ir nesąžiningumą.

Lutovinas Sergiejus:

— Mūsų brigadieriai niekaip neįtiksl! Vėlai į darbą išėini — barasi, anksti nuo darbo pareini — irgi barasi!

„Tarybinio Rokiškio“ Paštas
Drg. St. Daktariūnas savo laiške redakcijai praneša, kad sėkmingai vyksta žiemkenčių sėja Panemunio valsčiaus kolektyviniuose ūkiuose, o kai kurios žemės ūkio artelės sėjos darbai yra užbaigti. Taip, pav., „Palaidžios“ kolūkyje (pirmininkas drg. Budreika) sėja į gerai patręštą žemę jau pilnai užbaigta. Virš plano čia pasėta 2 ha žieminis. Sėja užbaigė ir šio valsčiaus „Pirmyn į naują gyvenimą“ kolūkis, žieminėmis kultūromis užsėjęs 70 ha. Dirva žieminiam šioje žemės ūkio artelėje buvo irgi gerai įdirbta ir patręšta.

Drg. H. Kalvaitis rašo, kad prasidėjus naujiems mokslo metams, Rokiškio I-sios gimnazijos moksleiviams jau buvo padaryta eilė pranešimų aktualiomis temomis. Taip, pav., neseniai mokytoja Didžiulytė padarė pranešimą „Tarybinis patriotizmas“, o mokytojas Plaidys išsamiai nušvietė dabartinę tarptautinę padėtį, demokratinių jėgų kovą dėl taikos.

Tokie ir kitokiomis temomis pranešimai moksleiviams bus nuolat pravedami.

— Energingai platina spaudą, — rašo drg. Kiselevičius, — Obelių vidurinės mokyklos mokytojai. Šiame darbe nemaža iniciatyvos rodo mokytojai drg. drg. Matulis, Karpevičius, Matukaitė Stasė ir Matukaitė Aldona.

Drg. Pupelytė rašo, kad Papilių apylinkės (Obelių v.) klubas — skaitykla pastaruoju metu žymiai pagerino darbą. Čia leidžiamas sienlaikraštis, pats vedėjas drg. Danyš aktyviai įsijungė į visuomeninį ir propagandinį darbą, išplatino knygų beveik 400 rb. sumai.

grūdų sandėliuose, kada mes į dirvą dar negalime įėti. Sandėliuose grūdams padarome vadinamą jarovizaciją (vernaliciją).

Kad įvyktų jarovizacija, grūdus suvilgo vandeniu tiek, kad jie išbrinktų ir kad pradėtų dygti. Dygimo pradžios laipsnyje grūdus sandėlyje palaiko keletą dienų ir paskui sėja. Nors grūdai sandėliuose buvo tikti pradėdant dygimo laipsnyje, bet per tą keletą dienų pačiame gemale įvyko dideli pasikeitimai, didelis pasirušimas tolimesniai augimui.

Kada jarovizuotus grūdus pasėja, tai jie daug greičiau sudygtą. Po sudygimo daug greičiau augs, todėl geriau gali kovoti su piktžolėmis, įvairiais kenkėjais ir ligomis. Iš jarovizuotų grūdų augalai greičiau augs ir greičiau subręsta. Ankstyvesnis subrendimas daugelyje atsitikimų turi labai didelę reikšmę augalų derlingumui. Pavyzdžiui, pietų kraštuose javai, kurie anksčiau subręsta — nenukenčia nuo vasaros sausvėjų.

Mūsų krašte lubinai dažnai nesubręsta, todėl lubinų sėklų derliai netikri ir nedideli. Jeigu

lubinų sėklą prieš sėja jarovizuoti, tai jie subręsta prieš šalčius ir tokiu būdu gauname didesnius grūdų derlius ir geresnę sėklą.

Cukriniai runkeliai mūsų krašte ligi rudens taip pat dažnai nesubręsta. Todėl jų derliai būna mažesni ir cukringumas mažesnis. Jeigu pasėti jarovizuotą sėklą, tai cukriniai runkeliai subręsta anksčiau ir galima kasti jų subrendusius runkelius. Anksčiau kasant, kol dar rudens dienos giedresnės ir šiltesnės, tai darbas lengvesnis ir spartesnis, taip pat ir derliai, ir cukringumas būna didesnis.

Kai kurios bulvių vėlyvosios veislės mūsų krašte nesubręsta, bet jos yra derlingos ir pageidautina būtų tą veislę auginti ir mūsų krašte.

Bulvių jarovizacija duoda galimybę auginti mūsų krašte ir vėlyvųjų bulvių veisles.

Ukrainoje ir kitose pietų srityse bulvės išsigidavo ir kasmet sėklinę medžiagą reikėdavo įvežti iš šaltesnių sričių. Niekas negalėjo išaškinti bulvių išsigidimo priežasties. Tiksliai akademikos Lyzenko, vadovaudamasis Mičiurino biologijos dėsniais dėl išorinių sąlygų [takos auga-

lų vystymosi stadijoje, išaiškino, kad bulvių išsigidimo priežastimi yra vasaros aukšta temperatūra bulvių gumbų augimo metu. Gumbų augimo metu temperatūra turi būti ne aukštesnė 20° C, o Ukrainoje bulvių gumbų augimo metu (vasarą) būna daugiau kaip 30° C. Esant tokiai aukštai temperatūrai, gumbai visai neauga ir akcelinis nesubręsta, kas veda į susilpnėjimą ir išsigidimą. Kad bulvių gumbai turėtų galimybę augti esant žemesnei temperatūrai, akademikas Lyzenko patarė bulves sodinti vasarą, t. y. birželio pabaigoje arba liepos pradžioje. Tada bulvių gumbai augs rugsėjo — spalio mėnesiais, kada oras ir dirvos temperatūra bus žemiau 20° C.

Šitu akademiko Lyzenko patarimu dabar naudojasi tūkstančiai Ukrainos kolektyvinių ir tarybinų ūkių, sodina bulves vasarą ir gauna gerą bulvių derlių ir neišsigidimą, sveiką sėklą. Tuo būdu nereikia sėklinę medžiagą vežti iš kitų sričių.

Kadangi laukų derliai priklauso nuo sėklinės medžiagos gerumo, o sėklinės medžiagos gerumas priklauso nuo tų sąly-

gų, kuriose sėklinė medžiaga užauginta, tai akademikas Lyzenko ypatingą dėmesį kreipia į sėklinės medžiagos auginimo sąlygas.

Akademikas Lyzenko visų augalų sėklinę medžiagą pataria auginti geriausiose sąlygose, t. y. geriausioje dirvoje, gerai įtręštoje, pasėta eiline mašina, geriau plačiai tarpeliais, kad tarpeilius galima būtų purinti ir piktžoles sunaikinti. Geros sąlygose auginami geriausiai užauga tie augalai, kurie geriausiai sugeba išnaudoti geras sąlygas, tai yra derlingiausiai. Mažiau derlingieji augalai, kurie nesugeba išnaudoti gerųjų sąlygų, atsileka augime ir būna mažesni. Jeigu pasėti duoda mažesnius derlius, todėl prieš sėja užaugintą gerose sąlygose sėklinę medžiagą dar reikia surūšiuoti. Smulkiausias grūdus atmeti, nes jie bus nederlingi, o sėti tiksliai didesnius grūdus. Pačius didžiausius grūdus pasėti sėkliniuose sklypuose geriausiose sąlygose, kad kitais metais užaugintų dar geresnę sėklinę medžiagą, kuri duos dar dides-

nius ūkis užaugins vis geresnę ir geresnę sėklinę medžiagą ir tuo būdu jo laukų derlingumas metal iš metų vis didės ir didės.

Taip metal iš metų kolekty-

Seniau pagerintą sėklą gamindavo tiksliai selekcijos stotys arba atskiri selekcininkai, o dabar, remiantis Mičiurino — Lyzenko agrobiologijos mokslu, kiekvienas kolektyvinis ir tarybinis ūkis gali ir turi vykdyti augalų gerinimą ir nenutrūkstamą laukų derinimą kėlimą.

Akademikas Lyzenko savadulkių augalų (kviečių, miežių, avižių ir kitų) derlingumo pakėlimui pataria padaryti apdulkinimą ne savo (to paties augalo) dulkelėmis, bet kitų augalų tos pat rūšies, t. y. kviečius apdulkinanti arba tos pat veislės arba įvairių kviečių veislių dulkelėmis. Tada naujieji augalai lengviau prisitaiko naujoms sąlygoms, t. y. į naujas pagerintas sąlygas atsilepia didesniu derlingumo pakėlimu. Todėl kiekvienas kolektyvinis ir tarybinis ūkis privalo laiku nuo laiko padaryti savadulkių javų kryžminį apvaisinimą.

(Tęsinys sekančiame numeryje)

Vengrijos valstybinio nusikaltėlio Raiko ir jo bendrininkų teismo procesas

BUDAPEŠTAS, rugsėjo mėn. 15 d. (TASS). Ryšium su ryt prasidedančiu Vengrijos valstybinio nusikaltėlio Raiko teismo procesu laikraštis „Saband nep“ rašo, kad Vengrijos liaudies demokratija, laiku sustabdžiusi sąmokslininkus, padarė didelį patarnavimą visoms liaudies demokratijos šalims ir visam pažangiam pasauliui. Visam pasauliui tapo dar aiškiau, kad Tito gauja yra smogiama-asis Amerikos imperializmo burys.

Mums ir kitoms liaudies demokratijos šalims svarbiausioji pamoka iš Raiko bei Tito sąmokslų yra išvada, kad tik begalinė ištikimybė Tarybų Sąjungai ir budrumas gali užtikrinti tautos taiką, laisvę ir nepriklausomybę, gali užtikrinti pergalingą socializmo statybą. (ELTA).

BUKAREŠTAS, rugsėjo mėn. 15 d. (TASS). Laikraštis „Skin-teja“ straipsnyje apie Raiko nusikaltimus veiksnius pabrėžia, kad už Tito fašistinės gaujos ir Raiko nusikaltimų orga-

nizacijų nugaros stovi Amerikos imperialistai.

Laikraštis „Universul“ rašo: „Raiko ir jo gaujos procesas yra ne tik vengrų tautos vidinis klausimas. Tai, kas buvo susekta, įrodo, kad imperialistai — talikos ir tautų laisvės priešai tebevaro savo manevrus prieš liaudies demokratijos šalis, panaudodami Tito, kaip savo biurausiąją ginklą.“

VARŠUVA, rugsėjo mėn. 15 d. (TASS). Laikraštis „Polska zbrojna“, komentuodamas kaltinamąjį aktą Raiko ir jo bendrininkų byloje, rašo, kad socializmo idėjų išdavikai — Jugoslavijos dabartiniai valdovai visomis jėgomis siekia nuverst liudies demokratijos santvarką Rytų Europos šalyse. Tačiau titinai banditai visur susidūrė su tvirta pozicija darbo žmonių, stovinčių savo ekonominių, politinių ir karinių laimėjimų sargyboje. Dėka liaudies masių budrumo, Tito gaujos ardomasis darbas pasmerktas žlugimui. (ELTA).

Amerikiečių statytinis Adenaueris — separatinės Vakarų Vokietijos „vyriausybės“ kancleris

BONAS, rugsėjo mėn. 15 d. kancleriu JAV kapitalistų statytinį Konradą Adenauerį — krikščionių demokratų sąjungos separatinės „vyriausybės“ frakcijos pirmininką. (ELTA).

ANGLŲ RASYTOJAS LINDSEJUS APIE SAVO KELIONĘ Į TARYBŲ SAJUNGA

LONDONAS, rugsėjo mėn. 15 d. (TASS). Žinomas anglų rašytojas Džekas Lindsejus, kalbėdamas kultūrinių ryšių su Tarybų Sąjunga Londono skyriuje, entuziastingai atsiliepė apie savo kelionę į TSRS, kur jis lankėsi Puškino dienų metu.

Lindsejus papasakojo susirinkusiems apie „tarybinės liaudies gyvenimo gilų poetiškumą“ ir pranešė apie tai, kad TSR Sąjungoje vystosi aukšta poezijos kultūra. Lindsejus papasakojo apie eilę kultūros įstaigų, kurias jis aplankė Puškino dienomis. Jis priminė apie tą nepaprastą įspūdį, kurį jam padarė baletas „Vario raitelis“.

Lindsejus papasakojo taip pat apie jo apsilankymą viename Ukrainos kolektyviniame ūkyje, pažymėjęs eilinių tarybinų žmonių aukštą kultūrą.

Susirinkusieji su milžinišku susidomėjimu klausėsi Lindsejus pranešimo ir pateiktį jam daugybę klausimų. (ELTA).

KRIZĖS AŠTRĖJIMAS BELGIJOS PRAMONEJE

BRIUSELIS. Spaudos pranešimai rodo ekonominės krizės aštrėjimą Belgijos pramonėje. Laikraštis „Suar“ rašo, kad Belgijos anglies pramonei yra būdingas anglies iškasimo mažėjimas ir nedarbo augimas. Pavyzdžiui, šachtos, prieš mėnesį laiko dirbusios 5 dienas per savaitę, dabar dirba tik keletas dienų per savaitę. Numatoma uždaryti apie 30 šachtu dėl jų nerentabilumo. Brei šachtose 1.600 šachtininkų jau išpėti dėl jų atleidimo.

Liubline yra priklausantis bažnyčiai katalikų universitetas. Vatikanas nekreipia dėmesio į religijos laisvę. Jam reikalinga kovos prieš progresą ir civilizaciją laisvę. Jis bando išnaudoti religijos laisvę atviram žygiui prieš liaudį, prieš liaudies valdžią Lenkijoje.

Kovai prieš lenkų tautos interesus Vatikanas siekia mobilizuoti visas šalies katalikų įstaigas. Ypačingai bažnytinį kuni-gaikštųjų veikla sustiprėjo nuo to laiko, kuomet Pijus XII, Hitlerio gynėjas ir ištikimas Uol-Strito tarnas, pasmerktuo žūti atkaklumu pradėjo liaudies demokratijos šalių piudymą ir atskyrė nuo bažnyčios komunistų ir visus tuos, kas juos palaiko, už juos balsuoja arba seka jų šūkiams.

Liubline dar prieš antikomu-nistinį popiežiaus dekretą informuota Vatikanu agentūra suruo-šė provokacinį savo jėgų bandymą. Kalba eina apie Liubli-no „stebuklį“, kuris sujaudivo visą Lenkiją.

Sekmadienį, liepos 3 diena, Liubli-no katedroje laike mišių buvo paskleisti provokaciniai gandai apie tai, kad ant dievo motinos atvaizdo, buk tai, pasirodžiusi „kraujo ašara“. Melas žaišišku greičiu pasklido toli už Liubli-no ir net šalies ribų ir, kaip pasirodė, kai kam nebuvo staigmena. Štietine kunigas per-sistengė, iš sakyklos paskeibęs

TRUMPOS ŽINIOS

Gdansko uoste balgiamas statyti Lenkijos krovinių laivas „Soldek“. Rugsėjo mėnesio pabaigoje laivas išplauks į bandomąjį reisą.

Amerikos Visaslaiviško kongreso nacionalinis komitetas pasiuntė teisingumo ministrui laišką, kuriame reikalauja paleisti kongreso sekretorių Pirinski, jau daugiau kaip prieš 2 mėnesius ištremtą į Elis salą.

Anatolijos agentūros pranešimu, Trakijoje prasidėjo stambūs kariniai manevrai. Manevruose dalyvauja Turkijos prezidentas İsmet İnönü, Turkijos generalinio štabo viršininkas, armijos, karinio jūrų laivyno, kari-nių oro pajėgų vadai ir „užsienio svečiai“.

Kaip praneša ANP agentūra, rugsėjo 10 d. į Olandiją vėl atvyko feldmaršalas Montgomeri. Kaip žinoma, ankstyvesni jo atvykimai įvyko ryšium su nepasitenkinimu per daug lėtu vadinamųjų „nacionalinių rezervų“ paruošimu Olandijoje. Mi-nėti rezervai turi būti sudėtinė vakarų bloko ginkluotųjų pajė-gų dalis.

Suomijos teisingumo ministere-rja paliepė Helsinkio miesto prokurorui iškelti kaltinimą de-mokratiniams laikraščiams „Va-pa Sana“, „Tuuekansan Sanomat“ ir „Niu Tid“. Ministerijos paliepime sakoma, kad minėti laikraščiai paskutiniu metu pa-skelbė straipsnius, kuriuose „įžeidinėjo ir griovė“ vyriausybę bei valdžios organų au-toritetą.

ANTROSIOS GYVULININ-

KYSTĖS PARODOS DALYVIŲ DĖMESIUI

Apskrities gyvulininkystės antroji paroda įvyks š. m. rugsėjo mėn. 19 d. aikštėje, esančioje Vytauto g-vės gale (prie skerdyklos).

Parodoje bus išstatyti: ARKLIAI: rusų risokai, arde-nai ir prieauglis;

STAMBUS PAGUOČIAI: lie-tuviški juodmargiai ir lietuviš-kielji raudonieji ir prieauglis;

KIAULĖS: stambiosios baltosios, lietuviškos baltosios, trumpaausės baltosios ir prie-auglis;

AVYS: lietuviškosios juodgal-vės, šropšrų veislės ir prie-auglis.

Taip pat kitos veislės gyvu-liai.

PAUKŠČIAI: vištos, žąsų, antys, kalakutai, balandžiai, ir kt.

SMULKŪS GYVULIAI: triu-šiai, lapės ir kt. gyvuliai.

Ekspонатai pristatomi per valsių zootechnines komisijas iki š. m. rugsėjo 19 d. 9 val.

17 val. hipodrome įvyks arklių lenktynės.

Už geriausias atsiekus rodik-lius gyvulininkystės srityje, pa-vyzdingą gyvulių priežiūrą, iš-laikymą ir išauginimą bus įtei-kiama pagyrimo lapai ir pinig-inės premijos.

Parodoje veiks zootechninis — veterinarinis punktas.

Parodos komitetas kviečia vs-sus kolektyvinius ūkius, tary-binius ūkius ir individualių valstiečių ūkius aktyviai dal-vauti savo turimų ekspонатų apžiūroje — gyvulininkystės parodoje.

Gyvulininkystės parodos komitetas

LIUBOMIR DMITERKO

Juodieji Vatikano varnai

Iš lenkų dienraščio

Vatikanas visuomet buvo lenkų ir kitų slavų tautų priešų pusėje, žmonijos progreso priešų pusėje.

Nukreipkite žvilgsnį į artimus laikus. Pažūrėkime, ką darė Varšuvoje dievo vietininko pasiuntiniai dešimt metų atgal, kuomet hitlerinės gaujos peržengė Lenkijos sieną, sumindžiojo jos nepriklausomybę. Jie laimino Hitlerio gaujas, kartodami popiežiaus Pijaus XII žodžius, jo pasakytus Romoje 1939 metais rugsėjo 30 dieną. Štai ką tuomet pasakė tas Jė-zuitas, krepdamasis į lenkus: „Nelaimėje, kuri jus ištiko ir kuri dar gali jus ištikti, niekuo-met neužmirškite to, kad apa-vaizda visus valdo ir niekada neklysta. Tegul jūs kentėjimai netampa neapykanta ir neišau-kia keršto troškimo“.

Šie žodžiai, kaip kalbama, ko-mentarių nereikalauja. Dar dau-giau, jie net nestebina.

Net tomis dienomis, kuomet tarybiniai kariai ir Lenkijos ka-riuomenės žalnieriai artėjo prie Varšuvos, nešdami lenkų tautai išsilaisvinimą nuo baisių hitleri-nės okupacijos kančių, Jėzuitas Pijus XII priėmė grupę fašisti-nio Anderso korpuso karininkų ir perskaitė pamokslą, kuriame šaukė lenkų tautą „atsisakyti

nuo keršijimo“, bendradarbiauti su vokiškaisiais fašistais. Dievo vardu Pijus XII šaukė bendra-darbiauti su hitleriniais bandi-tais, kurie visiškai sugriovė Varšuvą, Osvencimo, Tremblin-ko ir Maidaneko koncentraci-nėse stovyklose išnaikino šim-tus tūkstančių lenkų.

Vis didesnis ir didesnis tiki-nčiųjų lenkų skaičius kiekvieną dieną įsitikindavo tuo, kad tarp jų ir popiežiaus — neperžengia-ma praraja. Naujos, liaudies valdžios politika — tikinčiųjų pažiūrų gerbimo, religinių drau-gijų ir bažnytinųjų įstaigų lais-vės ir nepriklausomybės poli-tika.

Nuostabi senoji Krokua — miestas — muziejus su jo XIII amžiaus pastatų kvartalais, mil-žiniška Babelio pilimi, Jagelonų universitetu, šis miestas sutiko mus begalinio bažnyčių ir vie-nuolynų varpų gaudimu. Prie išėjimo iš stoties mūsų dėmesį atkreipė stambi vienuolės figu-ra, juoda sutana ir baltu gaub-tuvu, užrišta grobuoniška no-simi ir pliktomis vanagiškomis akimis. Vėliau mes sutikdavo-mes daugybę įvairių ordenų vie-nuolių.

Varšuvoje, kaip ir anksčiau, gyvena popiežiaus primas, vai-vadijos miestuose — vyskupai;

apie „stebuklą“ dviem valando-mis anksčiau, negu apie jį pra-nešė Liubline. O Londono radi-jas beveik tomis pat minutėmis, kuomet kunigai ir bažnytiniai seniniai skleidė provokacinius gandus ir šaukė eiti nusilenkti „verkiančiam dievo motinai“, su įtartinu informuotumu pranaša-vio Lenkijai: „Dievo motina ne-verkia be reikalo...“

Apgauti maldininkai plūdo prie Liubli-no katedros.

Liepos 13 dieną minia siūb-telėjo šoniniu jėjimu į katedrą, sulaužė medinį laiptų grindinį, ir atsiradusiame įgruviame žuvo ir žalojosi žmonės. Tik vėliau Liubli-no vyskupas pareiškė, jog lašas nudžiuvusių rudų dažų ant atvaizdo neturi nieko bend-ro su krauju.

Liubli-no „stebuklas“ turėjo du tikslus: išbandyti reakcinės dvasininkijos jėgas ir sutrukdyti derliaus nuvalymą, nutraukti šalies aprūpinimą duona. Vati-kano „stebukladariai“ organiza-vio provokaciją, zaisdami dalies lenkų tautos religiniais įsitikini-mais ir jos neraštingumu — šia prakeiktos praeities liekana, dar galutinai neišgyvendinta naujoje Lenkijoje. Per daug storžieviš-kai juodieji Liubli-no vyskupijos nariai sumindžiojo religinius ir patriotinius lenkų jausmus.

Demokratinė lenkų visuome-nė su pasipiktinimu sutiko kle-rikalinės reakcijos Liubli-no pro-vokaciją.

Dar buvo bandyta insceni-zuoti naują „stebuklą“, bet tai nepasisekė.

Naujoje Lenkijoje, kaip ir ki-tose liaudies demokratijos šaly-se, atėjo galas atsilikimui, dva-siniam žmonių niokojimui, ku-ris amžiais buvo Vatikano sklei-džiamas. Kultūros šviesa, ryš-kiškai uždegta liaudies demokrati-jos, greitai skverbiasi į liaudies-masių gilumą, ir jokiams j diems varnams sutanose neuž-gesinti šią šviesą.

Šiandieną senovinėje Kroku-voje galima išgirsti ne tik tiktai varpų gaudimą. Ten skamba di-džiosios statybos balsai. Ten ka-sa pamatams duobės, atveža plytas ir betoną, deda naujų namų pamatus. Ten statomas milžiniškas metalurgijos kombi-natas, pradėta darbininkų mies-telio statyba. Ten — lenkų tau-tos žiedas, sąniojo lenkų pro-letariato geležinės gvardijos at-stovai. Jų rankose dabartis, jems priklauso ir lenkų šalies ateitis.

Lenkijos darbininkų klasė ve-da šalį į socializmą, pajėgi savo ryžtu nugalėti, savo draugyste su didžiąja Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos šalimis. Ir tame — neišvengiamas visų juodųjų Vatikano ir Lenkijos varnų žlugimo laidas.

Krokua — Varšuva. („Literaturnaja Gazeta“)

Atsakingas redaktorius A. Fainblumas